

Original Research Article

10.22034/SMSJ.2023.382368.1779

The role of the federation of general sports in the development of the sports economy by specialized human resources

Hamid Ahmadi, Ph.D student, Tehran Azad University, Science and Research branch, Tehran, Iran

Ali Mohammad Amirtash*, Professor, Tehran Azad University, Science and Research branch, Tehran, Iran

Mohsen Bagherian Farahabadi, Assistant Professor, Tehran Azad University, Science and Research branch, Tehran, Iran

Salahalddin Naqshbandi, Assistant Professor, Tehran Azad University, Science and Research branch, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article History

Received: 20 January 2023

Revised: 5 July 2023

Accepted: 11 September 2023

Keywords

Organizational performance,
Experts's compassionate,
Effective communication,
Development of sports
economy.

Corresponding Author Email:

Amirtashshalimohammadd@gmail.com

ABSTRACT

This research tries to survey the role of the Federation of Public Sports in the development of the sports economy. The method is based on data search, of mixed type. In the first part, using the theory of Strauss and Corbin's data base theory, in-depth interviews of experts have been carried out. The middle part was conducted with a prospective-research approach (Delphi technique) through a Likert-scale questionnaire with an expert panel consisting of 10 experts, and in the quantitative part, the indicators were ranked with Friedman's descriptive-inferential test. The interviews were coded in the qualitative section, which includes 48 open codes, 24 central codes, and 12 selective codes from 5 categories, including institutional and legal roles, structural roles, cultural factors, behavioral factors, media role, hardware factors, stakeholder group, managerial role, expert human resources, planning, economic development and national development are known. After identifying 5 indicators, they ranked by Friedman test and management role, economic development, Institutional and legal role, structural role and hardware factors occupied the first to last ranks respectively. The development of any organization requires expert and compassionate human resources, who are more connected with their work, so that organizational performance and productivity can increase. Thus, it is suggested that the general sports federation, improve their performance in the field of sports economy development.

How to cite this article:

Ahmadi, H., Amirtash, A.M., Bagherian Farahabadi, M., & Naqshbandi, S. (2024). The Role of the Federation of General Sports in the Development of the Sports Economy by Specialized Human Resources. *Journal of Strategic Management Studies*, 58(15), 131-148. (In Persian with English abstract). <https://doi.org/10.22034/SMSJ.2023.382368.1779>

©2023 The author(s). This is an open access article distributed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC), which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, as long as you give appropriate credit to the original author(s) and the source.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Economic growth and development are one of the goals that societies pursue due to the achievement of short-term and long-term benefits. This research tries to examine the role of the Federation of Public Sports in the development of the sports economy by emphasizing the presence of expert human resources. The sports industry has clearly created an endless view of the achievements of microeconomics, which gives students and researchers the opportunity to study this field, sports economics is introduced as the core of theories and aspects of economics, and they use in international sports. Sports is one of the effective tools for directing social forces to achieve sustainable development, especially in societies with high population growth, which not only incurs the lowest cost compared to other management costs of the system, but also has the ability to create more added value. In this context, it is always necessary to present a strategic and clear paradigm, then it is possible to solve economic problems and bottlenecks through it. Achieved in a correct and principled way, strategic management and human resource management are always recognized as a strong tool to solve all problems in advanced societies. The importance and necessity of researching the role of the Federation of General Sports in the development of the sports economy with an emphasis on expert human resources originates from the fact that the Federation of General Sports has an important role in popularizing and institutionalizing sports in society, to face the challenges of the economy in the society needs this kind of research. By examining countries such as Japan and Germany that lost their economic resources during the Second World War, it can be seen that apart from physical factors, there is an important factor that makes them powerful today, and that is expert human resources. On the other hand, economic growth is one of the most basic components of macroeconomics, and its achievement is one of the most important goals of governments. In today's world, sports are considered as one of the sources of economic growth and development in advanced countries, which directly and indirectly affects economic growth and development in the short and long term.

Methodology

The research method based on data search is of mixed type. In the first part, using the grounded theory of Strauss and Corbin, in-depth interviews of experts have been conducted. The middle part has been done with a future study (Delphi technique) through a Likert scale questionnaire by a panel of experts consisting of 10 experts, and in the quantitative part, the ranking of the indicators has been done with Friedman's descriptive-inferential test.

Results and Discussion

The interviews have been coded in the qualitative section, which includes 12 selective codes, 24 central codes, and 48 open codes from 5 categories (causal conditions, contextual factors, intervening factors, effective strategies, and resulting outcomes), the middle part through the technique Delphi has been used and in order to coordinate the identified indicators, Kendall's coefficient test has been used in SPSS 22 software, and after identifying 5 indicators, in the quantitative part of the research, the indicators have been ranked with Friedman's test, and the managerial role factor, has been assigned the first rank.

Conclusion

A society that gives importance to sports has less deviations and social harms; deviations lead the society towards dissolution. It is obvious that public sports are directly related to people's health and vitality. The Federation of Public Sports of the Islamic Republic of Iran was formed with the aim of creating suitable facilities and platform for creating vitality and vitality among people and raising the level of general skills based on the federations' statutes. The progress of any organization requires expert and compassionate

human resources who are more connected with their work so that the organizational performance increases. It is suggested that sports federations, especially general sports federations, by prioritizing their expert human resources and holding regular knowledge-enhancing courses in the field of effective communication, sports and economy, improve their performance in the field of sports economy development.

Keywords: Organizational performance, Experts's compassionate, Effective communication, Development of sports economy

مطالعات مدیریت راهبردی

Homepage: <https://www.smsjournal.ir>

10.22034/SMSJ.2023.382368.1779

مقاله پژوهشی

نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی با نیروی انسانی متخصص

حمید احمدی، دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت بازاریابی و رسانه‌های ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
 علی محمد امیرتاش*، استاد، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران
 محسن باقریان فرح‌آبادی، استادیار، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران
 صلاح‌الدین نقش‌بندی، استادیار، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

سابقه مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۳۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۴/۱۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰

واژه‌های کلیدی

عملکرد سازمانی،

دلسوز بودن کارشناسان،

ارتباط مؤثر،

توسعه اقتصاد ورزش

رشد و توسعه اقتصادی را جوامع به دلیل دستیابی به منافع کوتاه‌مدت و دراز مدت دنبال می‌کنند. این تحقیق سعی دارد نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی با تأکید بر حضور منابع انسانی متخصص را بررسی نماید. روش تحقیق بر مبنای جستجوی داده‌ها، از نوع آمیخته است. در بخش اول با استفاده از نظریه نظریه داده‌بنیاد استراوس و کوربین، مصاحبه‌های عمیق از متخصصان به عمل آمده است. بخش میانی با رویکرد آینده‌پژوهی (تکنیک دلفی) از طریق پرسشنامه در مقیاس لیکرت با پانل خبرگان متشکل از ۱۰ خبره انجام شد و در بخش کمی رتبه‌بندی شاخص‌ها با آزمون فریدمن انجام پذیرفت. مصاحبه‌ها در بخش کیفی کدگذاری شد که شامل ۴۸ کد باز، ۲۴ کد محوری و ۱۲ کد انتخابی از ۵ مقوله (شرایط علی، عوامل زمینه‌ای، عوامل مداخله‌گر، راهبردهای مؤثر و پیامدها) شامل نقش نهادی و حقوقی، نقش ساختاری، عوالم فرهنگی، عوامل رفتاری، نقش رسانه، عوامل سخت افزاری، گروه ذینفعان، نقش مدیریتی، منابع انسانی متخصص، برنامه ریزی، توسعه اقتصادی و توسعه ملی شناخته شده است. بخش میانی از طریق تکنیک دلفی و به منظور هماهنگی شاخصه‌های شناسایی شده از آزمون ضریب کندال در نرم افزار spss22 استفاده شد و پس از شناسایی ۵ شاخص، در بخش کمی تحقیق با آزمون فریدمن شاخصه‌ها رتبه‌بندی شد و (نقش مدیریتی، توسعه اقتصادی، نقش نهادی و حقوقی، نقش ساختاری و عوامل سخت افزاری) به ترتیب رتبه‌های اول تا آخر را به خود اختصاص دادند. پیشرفت هر سازمانی نیازمند نیروی انسانی متخصص و دلسوز از جمله داشتن مدیران متخصص و آگاه است که بیش از پیش با کار خود پیوند داشته باشند تا از این طریق عملکرد و بهره‌وری سازمانی افزایش یابد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود فدراسیون‌های ورزشی به‌ویژه فدراسیون ورزش‌های همگانی با مدیریت راهبردی صحیح و با اولویت قرار دادن منابع انسانی متخصص خود و برگزاری دوره‌های منظم دانش‌افزایی در زمینه ارتباطات مؤثر، ورزش و اقتصاد، عملکرد خود را در زمینه توسعه اقتصاد ورزشی ارتقاء بخشند.

ایمیل نویسنده مسئول

Amirtashshalimohammadd@gmail.com

استناد به این مقاله: احمدی، حمید؛ امیرتاش، علی محمد؛ باقریان فرح‌آبادی، محسن؛ نقش‌بندی، صلاح‌الدین (۱۴۰۳). نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی، با نیروی انسانی متخصص. مطالعات مدیریت راهبردی، ۵۸(۱۵)، ۱۳۱-۱۴۸.

۱. مقدمه

صنعت ورزش به طور واضح یک منظر بی پایان از دستاوردهای اقتصاد خرد را به وجود آورده است که به دانشجویان و محققان فرصت مطالعه‌ی این حوزه را می‌دهد. اقتصاد ورزشی، هسته‌ی تئوری‌ها و جنبه‌های اقتصاد معرفی می‌شود و آن‌ها را در ورزش‌های بین‌المللی به کار می‌برد [۱۳]. ورزش یکی از ابزارهای تأثیرگذار بر هدایت نیروهای اجتماعی برای تحقق توسعه‌ی پایدار، به‌ویژه در جوامع با رشد جمعیت زیاد است که نه تنها کمترین هزینه را در مقابل سایر هزینه‌های مدیریتی نظام به خود اختصاص می‌دهد، بلکه توان ایجاد ارزش افزوده‌ی بیشتری نسبت به سایر عوامل دارد [۱۰]. پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد که ورزش و فعالیت بدنی از طرق مختلف می‌تواند بر اقتصاد جوامع تأثیرگذار باشد و سهم به‌سزایی در شکوفایی، رشد و توسعه‌ی اقتصاد کشورها داشته باشد [۱۱]. ورزش و تفریحات سالم در زمره یک صنعت پیشرو، به طور مستقیم و غیرمستقیم در توسعه نقش دارند. ورزش باعث افزایش سطح سلامت جامعه، کاهش هزینه‌های بهداشتی و درمانی، افزایش چشمگیر اشتغال و با ورود سرمایه‌های پولی و مالی باعث رشد اقتصادی در کشور می‌شود. در حال حاضر ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه یافته، یک صنعت محسوب شده و عامل تأثیرگذار در رشد اقتصادی این کشورهاست [۱۷]. از طرف دیگر ورزش همگانی به معنی خلق فرصت‌ها و محیط مطلوب از طریق همکاری تمام سازمان‌های درگیر (دولتی و غیردولتی) است. در اینصورت هر فردی بدون توجه به جنسیت، سن، توانایی، موقعیت اجتماعی - اقتصادی و نژاد می‌تواند در فعالیت‌های جسمانی و ورزشی شرکت نماید [۱۸].

در زمینه رواج ورزش و بهره‌گیری از اثرات مثبت آن، چه اثرات روحی آن که ناشی از نشاط و سلامتی آن در جامعه است و چه اثرات جسمی آن، که ناشی از توجه به ورزش همگانی و فدراسیون ورزش‌های همگانی که مسئولیت رواج و گسترش آن را دارد، نمی‌توان غافل ماند. ورزش همگانی، یعنی ورزش برای همه، از فعالیت‌های جسمی شامل بازی‌های غیرمنظم و خودجوش بومی تا تمرین‌های بدنی منظم را در بر گرفته و شامل ورزش صبحگاهی، فعالیت در پارک‌ها و فضای باز، کوهپیمایی یا کلاس‌های آمادگی جسمانی شده و عموماً به ورزش‌های گروهی غیر رقابتی و بدون هزینه یا ارزان قیمت اطلاق می‌شود. پروفیسور کن هاردمن، استاد دانشگاه منچستر انگلستان و عضو شورای ورزش اروپا، ورزش همگانی را این گونه تعریف می‌کند: «ورزش همگانی در واقع شکلی از فعالیت‌های جسمانی است که سلامت بدنی را بهبود می‌بخشد و روابط اجتماعی را شکل می‌دهد یا منجر به نتایجی از مسابقات در همه‌ی سطوح می‌شود». بر اساس تعریف‌های کارشناسان کمیته‌ی بین‌المللی المپیک، ورزش همگانی فعالیتی است که قدرت و برتری را به انسان باز می‌گرداند و موجبات رشد و گسترش سلامتی را فراهم آورده و آمادگی و احساس خوب بودن را با فعالیت‌های ورزشی به مردمی که می‌توانند به آن عادت کنند، در هر سن، جنسیت، نگرش و شرایط اقتصادی و فرهنگی (محلی یا منطقه‌ای) می‌چشاند [۵].

کاربرد روز افزون تکنولوژی و ماشینی شدن کارها، تأثیرات بسیاری بر کاهش فعالیت بدنی افراد و فقر حرکتی جامعه گذاشته است که پیامد این عوامل سبب تحمیل بار اقتصادی فراوانی بر جامعه است. ساختار ورزش کشور ما به گونه‌ای است که توجه بیشتر آن به ورزش قهرمانی است و از ورزش همگانی که زیر بنای سلامتی و نشاط جامعه است غافل مانده است. ارتباط ورزش با پدیده‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی حاکی از اهمیت این پدیده و نقش آن در توسعه‌ی کشورهاست. در این میان می‌توان به فدراسیون ورزش‌های همگانی، مروج ورزش همگانی و شعار ورزش برای همه، در کشور اشاره کرد. فدراسیون ورزش‌های همگانی می‌تواند با رواج ورزش همگانی با شعار ورزش برای همه، زمینه‌ساز رشد و توسعه اقتصادی در جامعه شود و این مطلب را نیز یادآور می‌توان شد که یکی از محورهای توسعه در سازمان‌های موفق، منابع انسانی متخصص است. این سازمان‌ها بخش مهمی از اهداف خود را به رشد و توسعه‌ی نیروی انسانی اختصاص می‌دهند. در عصر حاضر، همواره منابع انسانی یکی از گرانبهاترین منابع است و مبنایی برای دستیابی به مزیت رقابتی برای سازمان‌ها بوده است. اقتصاددانان به تشکیل سرمایه‌ی فیزیکی و سرمایه انسانی از جمله عامل اصلی تعیین‌کننده‌ی رشد و توسعه‌ی اقتصادی تأکید کرده‌اند [۱۰]، با توجه به مطالب گفته شده فدراسیون ورزش‌های همگانی می‌تواند با تأکید و در اولویت قرار دادن منابع انسانی متخصص خود به سطح بهره‌وری بالایی برسد. از طرف دیگر هرگونه اقدام از سازمان‌ها در جامعه که زمینه را برای افزایش درآمد، رفاه عمومی، و اشتغال زایی فراهم آورد، زمینه ساز رشد و توسعه اقتصادی است. بنابراین همواره لازم است که یک پارادایم راهبردی و شفاف ارائه شود. آن‌گاه می‌توان از طریق آن به حل مشکلات و تنگناهای اقتصادی، از راه صحیح و اصولی دست پیدا کرد و مدیریت راهبردی و مدیریت منابع انسانی نیز همواره در جوامع پیشرفته، ابزاری قوی برای حل همه‌ی مشکلات شناخته می‌شوند.

۲. مبانی و چارچوب نظری تحقیق

یکی از محیط‌های بسیار مهم با عدم قطعیت بی‌شمار و بسیار پیچیده و در حال تغییرات دائم، محیط ورزش است. از آن جا که در عصر حاضر نمی‌توان از اثرات مستقیم و غیرمستقیم ورزش در توسعه جوامع چشم‌پوشی کرد، اطلاعات حاضر از بررسی اثرات اقتصادی این صنعت، مهم‌ترین ابزار تصمیم‌گیری‌ها و همچنین سیاست‌گذاری‌های صحیح اقتصادی در این بخش محسوب می‌شوند. امروزه به همان نسبت که درآمدهای ملی صرف ورزش می‌شود، در بعضی از رشته‌های ورزشی در کوتاه مدت و در بعضی در دراز مدت می‌توان میزان برگشت سرمایه را به صورت مستقیم و غیرمستقیم مشاهده نمود. از آن جا که رابطه بین ورزش و رشد اقتصادی با مدل رشد و مبانی ریاضی آن، رابطه‌ای مثبت است؛ ورزش یک سرمایه‌گذاری درازمدت بوده که اثر آن در رشد و توسعه معلوم و محرز است.

اقتصاد ورزش، به کارگیری نظریه‌های اقتصادی برای تحلیل فعالیت‌های ورزشی است یا به بیان دقیق‌تر اقتصاد ورزش، به ارزیابی مسائل و الگوهای تخصیص بهینه منابع در سه بخش عملکرد ورزش، تولیدات ورزش و توسعه ورزش می‌پردازد. صنعت ورزش به مجموعه فعالیت‌های تولید، مبادله و بازاریابی کالاها و خدمات ورزشی گفته می‌شود که در ارتقاء ارزش افزوده نقش داشته باشند [۷].

در هر جامعه‌ای سازمان‌ها، نهادها و مراکزی وجود دارند که وظایف و مسئولیت‌های بیشتر و مهم‌تری با آن جامعه دارند. در حوزه ورزش، فدراسیون ورزش‌های همگانی از بین سایر فدراسیون‌ها به علت وظیفه مهمی که در همگانی کردن ورزش دارد، می‌تواند بیشتر به اهداف توسعه اقتصادی ناشی از ورزش در جامعه دست یابد.

در حیطه ورزش تاکنون مطالعات اندکی در حوزه آینده‌پژوهی به ثبت رسیده است [۱۶]. آینده‌پژوهی دانش شکل بخشیدن به آینده، متناسب با امیال و آرمان‌های فردی و سازمانی است. کار آینده‌پژوه این است که با اتکاء به توانایی‌های علمی و شهودی خود از گزینه‌های بسیار آینده یکی را برگزیند. در زمینه فدراسیون ورزش‌های همگانی که مروج ورزش همگانی در جامعه است، تاکنون تحقیقی انجام نگرفته که توسعه اقتصادی را با رویکرد آینده‌پژوهی بسنجد. اهمیت و ضرورت تحقیق در این زمینه از آنجا نشأت می‌گیرد که فدراسیون ورزش‌های همگانی که نقش اصلی در همگانی کردن ورزش دارد با انجام این‌گونه تحقیقات و شناسایی عوامل رشد و توسعه اقتصادی می‌تواند به اهداف توسعه و پیامدهای حاصل از آن در جامعه دست یابد.

احمدی، فکرت و امیرتاش (۱۴۰۱) با ارائه مدل پارادایمی راهکارهای توسعه اقتصاد ورزشی، و رتبه بندی این راهکارها به این نتیجه رسیده‌اند که عامل تحول در درآمدزایی باشگاه‌ها، توجه به اسپانسرینگ رتبه اول و دوم را از بین ۱۹ عامل شناسایی شده به خود اختصاص داده‌اند. آقابابایی و افشاری (۱۴۰۱) در آینده‌پژوهی در اقتصاد ایران (مطالعه موردی: رویدادهای ورزشی) به این نتیجه رسیده‌اند که به طور کلی برای رسیدن به توسعه اقتصاد ورزش باید گذشته و حال اقتصاد ورزش را مورد تفسیر و بررسی قرار داد تا با ایجاد تحلیلی درست از تصویر آینده در اقتصاد ورزش کشور، با استفاده از سواد آینده، نوآوری و آموزش و همچنین با افزایش مشارکت اجتماعی در آینده‌پژوهی با استفاده از رقابت، رهبری و سرمایه‌گذاری بنیان‌های معرفتی و اخلاقی در آینده‌پژوهی اقتصاد ورزش را طراحی و از طریق رویدادهای ورزشی بزرگ و تحلیل فرصت‌ها و تهدیدها به یک اقتصاد موفق و پویا در حوزه ورزش کشورمان دست پیدا کرد. شریعتی فیض آبادی و مقدم بقا (۱۴۰۱) در ورزش و تقویت امنیت اقتصادی بیان نمودند که ورزش ابزاری کم‌هزینه و پرفایده در سه حوزه اشتغال، سرمایه‌گذاری و سلامت می‌تواند به توسعه اقتصادی کشور کمک کند. ریحانی، دستوم و روحانی (۱۴۰۱) در ارائه و تبیین مدل مفهومی توسعه ظرفیت‌های اقتصادی ورزش کشور به این نتیجه رسیده‌اند که اگر بهره‌گیری از ظرفیت‌های اقتصادی در سطح مناسبی تحقق یابد، یک اکوسیستم مناسب برای اقتصاد ورزش شکل می‌گیرد و نتایج مطلوب برای سازمان‌ها و افراد متولی و ذینفع به همراه دارد. حسن زاده و سهرابی (۱۴۰۱) در تبیین عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی ورزشی؛ رویکرد جامعه‌شناختی و بوم‌شناسی به این نتیجه رسیده‌اند که کارآفرینی نقش بسیار کلیدی در توسعه اقتصادی و پایدار همه جوامع دارد و مسأله بیکاری در جامعه به اندازه‌ای کلان شده است که تنها با ایجاد بازاری جدید در اقتصاد می‌توان برای این حجم از بیکاران ایجاد شغل کرد؛ بازاری که علاوه بر ایجاد اشتغال در سطحی گسترده، بتواند افزایش رشد اقتصادی و توسعه کشور را هم تضمین کند. نظری، سهرابی، محرم زاده (۱۴۰۰) در سناریوهای راهبردی باشگاه ورزشی بیان نمودند که فواید مادی ورزش سبب منافع آنی برای شرکت‌های تجاری صنعتی می‌شود و منافع غیر مادی آن در دراز مدت سبب افزایش سطح اقتدار و غرور ملی و بهره‌گیری بهتر از نیروی کار و افزایش اشتغال در بخش‌های ورزشی و غیر ورزشی می‌شود. شریفی و رحیمی (۱۴۰۰) با بررسی عوامل کارساز و کلیدی در راستای توسعه صنعت ورزش و اثرات اقتصادی و اجتماعی آن در جامعه بیان نمودند یکی از اهداف مشخص در سیاست‌های اقتصادی کشورها، افزایش درآمد و به تبع توسعه اقتصادی آن کشورها بدون وابستگی به فروش منابع خام است. این موضوع یکی از برنامه‌های اساسی ایران در اقتصاد بدون

نفت است. گرایش رو به رشد مردم به ورزش و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی باعث شده تا صنعت ورزش، روند درآمدزایی بی‌سابقه‌ای را تجربه و سهم بسزایی در اقتصاد کشورها ایفا کند. عسکرآبادی، عیدی و عباسی (۱۴۰۰) در تحلیل تماتیک عوامل موثر بر توسعه اقتصاد ورزش ایران، شش مقوله اصلی توسعه ورزش، عوامل تجاری اقتصادی، فعالیت‌های تجاری، الزامات حقوقی، الزامات مدیریتی و میزبانی رویدادهای بین‌المللی را شناسایی کرده‌اند. کوشا و همکاران (۱۳۹۷) به تحلیل شکاف صنعت ورزش ایران از منظر رویدادهای بزرگ ورزشی پرداخته‌اند و بیان نمودند که منظور از شکاف صنعت ورزش، اختلاف بین انتظار مشتریان ورزش از وضع مطلوب و ادراک آن‌ها از وضع موجود است و برای جبران این شکاف باید شناخت کافی از وضعیت موجود و مطلوب ایجاد شود. قهرمانیان (۱۳۹۷) در نقش ورزش در اقتصاد و مدیریت و توسعه کسب و کار بیان نمود که صنعت ورزش یکی از صنایع نوین در اقتصاد بین‌المللی بوده که در دهه‌های اخیر نقش مولدی ایفا نموده است و برای سرمایه‌گذاری‌های کلان اقتصادی بیش از پیش برای هر کشوری تأثیرگذار است. تقویت سلامت جسمی در جامعه و رشد اقتصادی ناشی از تاثیرات آن در روح و جسم نیروی کار و ایجاد امنیت اجتماعی در اثر جلوگیری از روی آوردن جوانان به رفتارهای ناهنجار از دیگر ابعاد مهمی است که موجب توجه بیشتر فعالان اقتصادی به مقوله‌ی ورزش شده است. از این رو نقش درآمد ملی در موفقیت ورزشی نشان دهنده‌ی آن است که ورزش یک بخش حاشیه‌ای در کشور نیست، بلکه ورزش نیز مانند سایر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و آموزشی می‌تواند با آخرین روشها و نظام‌های علمی و مدیریتی برنامه‌ریزی و هدایت شود. جلائی و دیگران (۱۳۹۶) در نقش منابع انسانی در رشد اقتصادی صنعت ورزش ایران به این نتیجه رسیده‌اند که موفقیت هر سازمانی بستگی به تخصیص و به کارگیری مناسب ابزار، تجهیزات، منابع مالی، مواد خام و منابع انسانی آن سازمان است. بی‌شک نیروی انسانی که اساسی‌ترین عامل است؛ نقش کلیدی در ارائه خدمات دارد و مهم‌ترین سرمایه یک سازمان محسوب می‌شود و برای رشد اقتصادی صنعت ورزش ایران بهتر است در بخش منابع انسانی سرمایه‌گذاری شود. اسکو و شجاعی (۱۳۹۴) در ورزش یک تفریح یا یک صنعت پرسود بیان نمودند که ورزش را باید یک کالای سرمایه‌ای به حساب آورد و از آن می‌توانیم یک صنعت پرسود نام ببریم که بود و نبود نگرش اقتصادی برای آن گویای افت و خیزهای کلان برنامه‌های اقتصادی یک سرزمین است.

چادویک^۱ (۲۰۲۲) در پژوهش از سودگرایی و مدیریت ورزش نئوکلاسیک تا اقتصاد ژئوپلیتیکی جدید در ورزش بیان می‌کند که فعالیت‌های اقتصادی جدید در ورزش باید به سمت اقتصاد ژئوپلیتیک ورزشی سوق داده شوند. اقتصاد ژئوپلیتیک ورزشی شامل عناصر: ورزش، جغرافیا، سیاست و قدرت است. چلادپوری^۲ (۲۰۲۲) در پژوهش مدیریت منابع انسانی در ورزش و اوقات فراغت نشان داد که نقش منابع انسانی متخصص در ورزش می‌تواند دستاوردهای فراوانی از جمله دستاوردهای اقتصادی فراوانی برای جامعه داشته باشد. اسکیلز^۳ (۲۰۲۲) در پژوهش آیا راهکارهای اقتصادی تیم‌های ورزشی در ورزش‌های الکترونیکی هم اعمال می‌شود؟ به توسعه اقتصادی تیم‌های حرفه‌ای ورزشی و ورزش‌های الکترونیکی پرداخته است و برخی از دستاوردهای اقتصادی ورزش حرفه‌ای و ورزش‌های الکترونیکی در جامعه را بررسی نموده است. لیچ^۴ (۲۰۲۲) به تحلیل و بررسی اقتصادی در کشور استرالیا پرداخته و علاوه بر حصول فهرست منابعی برای توسعه اقتصادی ورزش به تدوین چشم انداز جامع ورزش استرالیا در سال ۲۰۳۰ پرداخته و در نهایت به ارائه مدل اقتصادی ورزش دست یافته است. آراژو^۵ (۲۰۱۹) در پژوهش سلامت و ورزش: تأثیر اقتصادی و اجتماعی گردشگری فعال بیان کرده است که نگرانی در مورد سلامت و تندرستی در حال حاضر یک روند جهانی است. در نتیجه مردم به طور فزاینده‌ای در برخی از ورزش‌های معمولی شرکت می‌کنند که این موضوع تأثیر ورزش را در اقتصاد و جامعه را به وضوح نشان می‌دهد. ویلنر^۶ (۲۰۱۸) عوامل مؤثر در توسعه اقتصادی ورزش بررسی نمود و عواملی مانند برگزاری رویدادها، مسابقات، همایش‌ها و جشن‌های بزرگ ملی و بین‌المللی ورزشی را از مهم‌ترین و بهترین عوامل مؤثر بر توسعه اقتصاد ورزشی معرفی نموده است. اسپایج^۷ (۲۰۱۰) بیان کرده است نقشی که سازمان‌های ورزشی می‌توانند در شکل‌گیری سرمایه اجتماعی و اقتصادی و توسعه آن ایفا کنند همچنان نامشخص و نامعلوم است. سازمان‌های ورزشی مانند سازمان‌های دیگر به میزان متفاوتی در فعالیت‌های مسئولیت‌های اجتماعی و اقتصادی شرکت می‌کنند.

با بررسی کشورهایی نظیر ژاپن و آلمان که منابع اقتصادی خود را طی جنگ جهانی دوم از دست داده بودند، مشاهده می‌شود که غیر از عوامل فیزیکی عامل مهمی وجود دارد تا آن‌ها را به شکل امروزی قدرتمند می‌سازد و آن منابع انسانی متخصص است. از طرف دیگر رشد

¹ Chadwick
² Cheladurai
³ Scelless
⁴ Litch

⁵ Araujo
⁶ Wilner
⁷ Spaaij

اقتصادی یکی از اساسی‌ترین مؤلفه‌های اقتصاد کلان است که دستیابی به آن یکی از مهمترین اهداف دولت‌هاست. در دنیای امروز، از ورزش به منابع رشد و توسعه اقتصادی در کشورهای پیشرفته یاد می‌شود که به صورت مستقیم و غیرمستقیم در دوره‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت بر رشد و توسعه اقتصادی تأثیرگذار است. با توجه به تحقیقات پیشین، پژوهشی که نقش فدراسیون‌های ورزشی، خصوصاً فدراسیون ورزش‌های همگانی را در توسعه اقتصادی بررسی کند، انجام نشده است. نقش و اهمیت فدراسیون ورزش‌های همگانی و لزوم تحقیقات در زمینه نقش آن در توسعه اقتصادی باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد، زیرا ورزش همگانی در بلند مدت فواید بیشتری را برای بخش عظیمی از جامعه به دنبال خواهد داشت. سلامت و تندرستی که از ورزش کردن به دست می‌آید، قطعاً اثرات اقتصادی فراوانی بر خانواده و جامعه دارد. بنابراین، این پژوهش سعی دارد به این پرسش پاسخ دهد که نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی با تأکید بر نیروی انسانی متخصص چیست؟ این پژوهش با پارادایم کیفی- راهبردی و آینده‌پژوهی این نقش‌های شناسایی شده را با روش دلفی بررسی می‌کند.

۳. روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق بر مبنای جستجوی داده‌ها، از نوع آمیخته یا ترکیبی (کیفی و کمی) است و از لحاظ نتیجه در بخش کیفی جزء تحقیقات اکتشافی و در بخش کمی جزء تحقیقات کاربردی است. معمولاً پژوهش‌های کیفی که ماهیتاً اکتشافی است، در مواردی استفاده می‌شود که نوعی دغدغه نسبت به فهم و چگونگی وقوع پدیده‌ها و نحوه ارتباط آنها با یکدیگر وجود دارد و پژوهشگران درباره‌ی آنچه به آن می‌پردازند، نظریه‌پردازی می‌کنند. ایده‌ی اصلی این راهبرد از نظریه‌پردازی داده‌های در دسترس ناشی نمی‌شود، بلکه بر اساس داده‌های حاصل از مصاحبه مشارکت‌کنندگان که فرآیند پژوهش را تجربه کرده‌اند ایجاد یا مفهوم‌سازی می‌شود. محبوبیت این روش عمدتاً به دلیل دستورالعمل‌های روشن آن است [۷]. ساختار این پژوهش مبتنی بر روش کیفی نظریه داده بنیاد است. نظریه داده بنیان روش تحقیق استقرایی با رویکرد کیفی اکتشافی است. این موضوع امکان را برای محقق فراهم می‌کند تا در مواردی که امکان فرضیه وجود ندارد به جای استفاده از نظریه‌های از پیش تعریف شده شخصاً به تدوین یک تئوری جدید اقدام نماید، اما این تئوری جدید نه بر مبنای ایده شخصی محقق، بلکه بر اساس داده‌های فراهم آمده از محیط و شرایط واقعی تدوین می‌شود. به عبارتی نظریه داده بنیان فرآیند طراحی و ساخت نظریه مدون و مستند از راه گردآوری سازمان یافته داده‌ها و تحلیل استقرایی آنهاست که با هدف پاسخگویی به پرسش‌های جدید در زمینه‌هایی که فاقد مبانی نظری کافی در تدوین هر گونه فرضیه و آزمون آن هستند اجرا می‌شود. به عبارتی نظریه‌پردازی داده بنیاد، روالی نظام‌مند و کیفی است تا تولید نظریه‌ای که یک فرآیند، کنش یا واکنش درباره موضوع خرد را بررسی و در سطح مفهومی کلی تشریح کند [۶].

کدگذاری، بخشی از فرآیند تولید دانش و خلق نظریه در روش نظریه داده بنیاد است. تحلیل داده‌ها با رهیافت تحلیل مقایسه‌ای مداوم در چهارچوب سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی به انجام می‌رسد. کدگذاری باز: کدگذاری باز فرآیندی تحلیلی است که از طریق آن مفاهیم شناخته و ویژگی‌ها و ابعاد آنها در داده‌ها کشف می‌شود. در این مرحله نظریه‌پرداز، مقوله‌های اولیه درباره‌ی پدیده را با بخش‌بندی اطلاعات شکل می‌دهند. این مرحله کدگذاری باز نامیده می‌شود چرا که پژوهشگر بدون هیچ محدودیتی به نامگذاری مقوله‌ها می‌پردازد و محدودیتی برای تعداد کدها و مقوله‌ها قائل نمی‌شود. کدگذاری محوری: کدگذاری محوری فرآیند ربط‌دهی مقوله‌ها به زیر مقوله در سطح ویژگی‌ها و ابعاد است، این کدگذاری پیرامون محور مقوله تشریح می‌شود و محوری نامیده می‌شود [۶].

کدگذاری انتخابی: مهم‌ترین مرحله نظریه‌پردازی است که پژوهشگر در آن مقوله‌های محوری را با سایر مقوله‌ها ارتباط می‌دهد و ارتباط آنها را اثبات می‌کند و مقوله‌هایی را که احتیاج به بهبود و بازنگری دارد را اصلاح می‌کند [۳].

جامعه آماری متخصصان حوزه اقتصاد و مدیریت ورزشی آگاه به موضوع است. از روش نمونه‌گیری هدف‌مند و گلوله برفی در بخش کیفی و روش نمونه‌گیری در دسترس در بخش کمی برای انتخاب نمونه‌گیری استفاده شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها در بخش کیفی مصاحبه‌های عمیق بود که هر مصاحبه بین ۱۵ تا ۳۵ دقیقه زمان برد و با ۱۲ مصاحبه منجر به اشباع نظری شد. در واقع در رویکرد کیفی این پژوهش به بررسی و شناخت عوامل کلیدی مؤثر پرداخته و چارچوب مفهومی ارائه شد و این چارچوب از طریق آینده پژوهی (روش دلفی) پیمایش و پیاده‌سازی و سپس با آزمون فریدمن رتبه بندی و اولویت‌بندی انجام شد. روش دلفی و آزمون فریدمن از طریق نرم افزار spss22 تجزیه و تحلیل شده

است. برای تحلیل مصاحبه‌ها از نظریه نظریه داده‌بنیاد استفاده و منجر به شناسایی ۴۸ کدباز، ۲۴ کد محوری و ۱۲ کدانتخابی شد، پارادیم کیفی نیز براساس این کدگذاری‌ها طراحی شد. جدول ۱، ویژگی‌های مصاحبه‌شونده‌ها (رشته تحصیلی، مدرک تحصیلی و سمت) را نشان می‌دهد.

جدول ۱. ویژگی‌های دموگرافیک مصاحبه‌شونده‌ها

مصاحبه‌شونده‌ها	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی	سمت
P1	اقتصاد	دکتر	استادیار دانشگاه
P2	اقتصاد	دکتر	استادیار دانشگاه
P3	اقتصاد	فوق لیسانس	استادیار دانشگاه
P4	اقتصاد	دکتر	استادیار دانشگاه
P5	مدیریت ورزشی	دکتر	استادیار دانشگاه
P6	مدیریت ورزشی	دکتر	استادیار دانشگاه
P7	مدیریت ورزشی	دکتر	استادیار دانشگاه
P8	مدیریت ورزشی	دکتر	استادیار دانشگاه
P9	مدیریت ورزشی	دکتر	استادیار دانشگاه
P10	مدیریت ورزشی	دکتر	مدرس دانشگاه
P11	مدیریت ورزشی	دکتر	مدرس دانشگاه
P12	مدیریت ورزشی	دکتر	مدرس دانشگاه

در روش آینده‌پژوهی تحقیق از روش دلفی استفاده شد. روش دلفی رویکردی مبتنی بر هوش جمعی و برای یافتن بهترین پاسخ‌هاست که یکی از روش‌های قابل اتکاء و معتبر آینده‌پژوهی شناخته می‌شود. روش دلفی مبتنی بر هوش جمعی و در واقع اجماع صاحب‌نظران روی مسئله‌ای خاص است که از آن می‌توان برای دستیابی به بهترین گزینه محتمل بهره برد. در عمل دلفی اجرای یک سری پرسشنامه با دوره‌های متوالی همراه با بازخورد کنترل شده است که تلاش دارد به اتفاق نظر میان یک گروه از متخصصان درباره یک موضوع خاص دست پیدا کند. دلفی معمولاً شامل چهار مرحله است که به طور معمول به سه مرحله تعدیل می‌شود. اجماع به معنی یافتن پاسخ صحیح نیست بلکه صرفاً توافق شرکت‌کنندگان در یک سطح خاص در مورد موضوع است. البته رسیدن به توافق صد در صد هم امکان‌پذیر نیست چرا که زمینه‌ی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و علمی افراد متفاوت است. از آنجا که روش دلفی با مشارکت افرادی انجام می‌گیرد که در موضوع پژوهش تخصص دارند؛ گزینش اعضای واجد شرایط برای اجماع مورد نظر که به آن پانل دلفی گفته می‌شود از مهم‌ترین قسمت‌های این روش محسوب می‌شود. ایده اصلی در طراحی دلفی این است که پاسخ‌دهندگان بتوانند بدون تحت تأثیر قرار گرفتن افراد معتبر و مشهور و افرادی که قدرت سخن‌وری خوبی در جلسات دارند، دیدگاه‌هایشان را بیان کنند (جدول ۲).

جدول ۲. ویژگی‌های خبرگان پانل دلفی

افراد	تحصیلات	سمت سازمانی	رشته تحصیلی
خبره اول	دکتر	استادیار دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره دوم	دکتر	استادیار دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره سوم	دکتر	دانشیار دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره چهارم	دکتر	دانشیار دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره پنجم	دکتر	استادیار دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره ششم	دکتر	مدرس دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره هفتم	دکتر	مدرس دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره هشتم	دکتر	مدرس دانشگاه	مدیریت ورزشی
خبره نهم	دکتر	مدرس دانشگاه	مدیریت ورزشی

مدیریت ورزشی	مدرس دانشگاه	دکتر	خبره دهم
--------------	--------------	------	----------

در این مقاله روایی محتوا همان نظرات متخصصان است که با طی سه مرحله دلفی دریافت شده و پایایی پرسشنامه نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقدار قابل قبول ۰/۷۹۶ به دست آمد، جدول ۳، نتیجه ضریب آلفای کرونباخ را نشان می‌دهد.

جدول ۳. ضریب آلفای کرونباخ

تعداد سوالات	آلفاکرونباخ استاندارد	ضریب آلفای کرونباخ
۱۲	۰/۷۹۲	۰/۷۹۶

۴. تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش

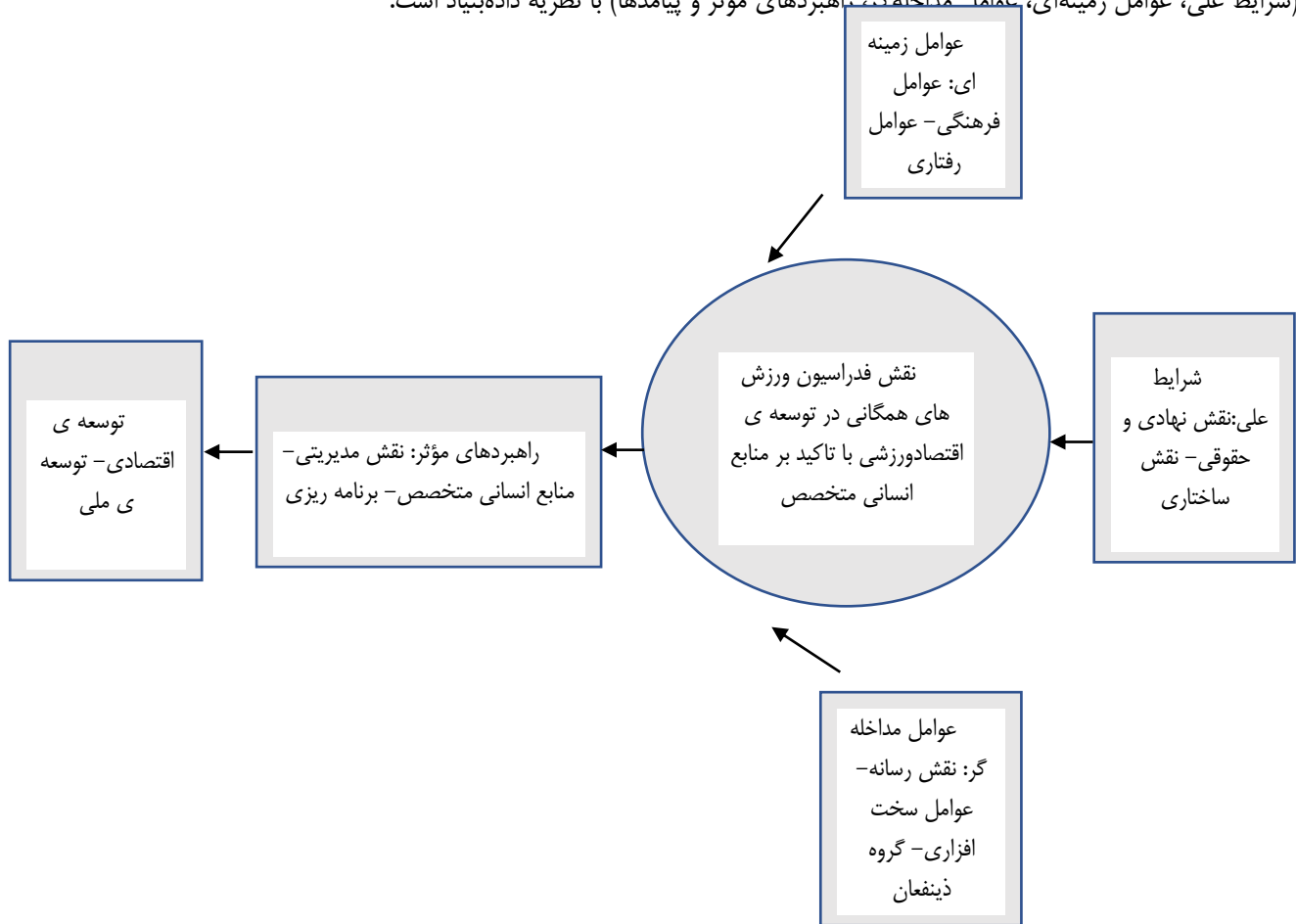
جدول ۴، کدگذاری‌های باز، محوری و انتخابی با روش استراوس و کوربین را نشان می‌دهد

جدول ۴. کدگذارهای باز، محوری و انتخابی و تکرار آن‌ها

مقوله‌ها	کد گذاری و انتخابی و تکرار آن‌ها	کدگذاری محوری	کدگذاری باز
شرایط علی	نقش نهادی و حقوقی- نقش ساختاری P4-P7- P8-P9- P10-P11- P12 P2-P6- P7-P8-P9- P10-P11- P12	پر کردن خلاءهای قانونی در ورزش کشور- الزام در اجرای قوانین و مقررات در نهادهای ورزشی-اصلاحات زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی در رابطه با نهادهای ورزشی- به وجود آمدن محیط ساختاری و قانونی در سازمان‌ها و نهادهای ورزشی	موازنه‌ی هزینه‌ها و ارائه‌ی خدمات- ایجاد رویه‌های مناسب و منطقی قیمت‌گذاری بر روی رویدادها و محصولات ورزشی- جلوگیری از انحرافات مالی و اقتصادی- افزایش شفافیت مالی در نهادها و سازمان‌های ورزشی- مشخص شدن نقش و اهمیت ورزش در توسعه اقتصادی کشور- حفظ و رونق بازار رویدادها و خدمات ورزش- موازنه‌ی هزینه‌ها و ارائه‌ی خدمات
عوامل زمینه‌ای	P1-P2- P3-P4-P5- P6- P7- P9-P10- P11 عوامل فرهنگی- عوامل رفتاری	استقبال جامعه از ورزش و فعالیت بدنی- توجه جامعه به ورزشکاران-	نقش ورزشکاران حرفه‌ای و داشتن روحیه‌ی مردمی آنها- افتخارآفرینی ورزشکاران- داشتن اخلاق حرفه‌ای ورزشکاران- خصوصیات جوانمردی و پهلوان منشی-
	P1-P3- P4-P5-P6- P7-P8-P9- P10-P11	حق پخش رسانه-ورود رسانه‌های بیشتر به حوزه‌ی ورزش- ورود باشگاه‌ها به بورس اوراق بهادار- واگذاری باشگاه‌ها	رشد و شکوفایی بیشتر در ورزش- انعکاس اخبار و گزارشات ورزشی- الگوسازی از ورزشکاران حرفه‌ای برای نوجوانان و جوانان- ایجاد انگیزه برای جذب سایر افراد جامعه به ورزش

عوامل مداخله‌گر	- عوامل سخت‌افزاری - گروه ذینفعان	به بخش خصوصی - ذینفعان داخلی - ذینفعان خارجی	- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش - ورود باشگاه‌ها به بورس، ورود سرمایه‌های پولی و مالی به جامعه - مدیران - کارکنان - دولت - عموم مردم - رسانه‌های ورزشی
راهبردهای مؤثر	P1-P2- P5-P6-P8- P9-P10- P11 P6-P7- P8-P9- P10-P11- P12 P1- P4- P5-P7-P8- P9- P11- P12	ارتباطات مؤثر مدیر-سواد حرفه‌ایی مدیر- سازماندهی و نظم در ورزش کشور- افزایش بهره‌وری در مدیریت ورزشی-استفاده از نیروهای متخصص مدیریت ورزشی-آموزش‌پذیری بهتر- برنامه‌ریزی کوتاه مدت- میان مدت و دراز مدت	موفقیت بیشتر مدیر در مدیریت- محبوب بودن مدیر- شناخت و درک مناسب از وضعیت اقتصاد و ورزش- آرایه‌ی راهکارهای مناسب در زمان بحران‌های اقتصادی در جامعه- درآمدزایی از رویدادهای ورزشی- برنامه‌ریزی برای نیازهای کوتاه مدت و بلند مدت داشتن- تقویم پیش- بینی زمان طرح‌های ورزشی-
پیامدها	توسعه اقتصادی- توسعه ملی P1-P2- P3-P4-P5- P6-P7-P8- P9-P10- P11 P4-P5- P7-P8-P9- P10-P11- P12	گسترش کارآفرینی و اشتغال‌زایی- گسترش صنعت گردشگری و توریسم- صنعتی شدن ورزش بهبود و توسعه امکانات و زیرساخت‌های بخش- های مختلف ورزشی	شناسایی مشاغل موجود در ورزش- ایجاد مشاغل پایدار با صرف هزینه‌های کمتر نسبت به مشاغل دیگر- تقسیم کار- کاهش نرخ بیکاری- خلق کارآفرینان خلاق- بالا رفتن استانداردهای زندگی- تکامل شخصیت فردی- گسترش بازار داخلی- توسعه رفاه اجتماعی- افزایش کارایی- بهبود بهره‌وری اقتصادی- ثبات اقتصادی در حوزه‌ی ورزش- ارائه‌ی اصلاحات- رفع اشکالات موجود- افزایش ارزش افزوده کالا و خدمات ورزشی- مشخص شدن نقش و اهمیت ورزش در توسعه اقتصادی کشور- رشد اقتصادی- ثبات اقتصادی- توجه بیشتر به ورزش به عنوان یک صنعت سودآور- گریز از صادرات تک محصولی و رهایی از مشکلات ناشی از آن- ایجاد تنوع در محصولات صادراتی- افزایش درآمد سرانه

مطابق جدول ۴ کدگذاری‌ها، شامل کدگذاری‌های باز (۴۸ کد)، کدگذاری‌های محوری (۲۴ کد) و کدگذاری‌های انتخابی (۱۲ کد)، از ۵ مقوله (شرایط علی، عوامل زمینه‌ای، عوامل مداخله‌گر، راهبردهای مؤثر و پیامدها) با نظریه داده‌بنیاد است.

شکل ۱. پارادایم کیفی- راهبردی نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصادی ورزشی با تأکید بر نیروی انسانی متخصص

شکل ۱ پارادایم کیفی- راهبردی نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی متخصص در توسعه اقتصادی ورزشی با تأکید بر نیروی انسانی متخصص را نشان می‌دهد که از کدهای شناسایی شده در ۵ مقوله شرایط علی، عوامل زمینه‌ای، عوامل مداخله‌گر، راهبردهای مؤثر و پیامدها با روش استراوس و کوربین شناسایی شده است.

جدول ۵. میانگین مرحله‌های اول، دوم و سوم

عوامل	میانگین مرحله		میانگین مرحله سوم
	اول	دوم	
نقش نهادی و حقوقی	۲/۳	۲/۱	۱/۹
نقش ساختاری	۲/۶	۲/۲	۱/۸
عوامل فرهنگی	۱/۲	*	*
عوامل رفتاری	۱/۹	۱/۴	*
نقش رسانه	۱/۸	۱/۳	*
عوامل سخت‌افزاری	۲/۱	۲	۱/۸
گروه ذینفعان	۱/۸	۱/۳	*
نقش مدیریتی	۲/۸	۲/۶	۲/۴
برنامه ریزی	۱/۶	۱/۲	*
منابع انسانی متخصص	۱/۵	۱/۱	*

توسعه اقتصادی	۲/۷	۲/۵	۲/۲
توسعه ملی	۱/۴	*	*

آینده پژوهی تحقیق با روش دلفی انجام شد. در مجموع در سه دوره به انجام رسید و در هر مرحله گویه‌هایی که شرط میانگین کمتر از ۱/۵ را داشتند در دور بعدی آورده شدند و گویه‌های کمتر، حذف و در دوره‌های بعد پرسشنامه لحاظ نشدند. در روش دلفی ضریب کندال بین صفر و یک است. در مرحله اول ضریب کندال ۰/۵۸۴، مرحله دوم ۰/۶۷۴ و مرحله سوم ۰/۸۹۶ به دست آمد. پس از مرحله آخر، گویه‌های باقی مانده با آزمون رتبه‌بندی فریدمن اولویت‌بندی شدند. جدول ۵ میانگین مرحله‌های اول، دوم و سوم را نشان می‌دهد. همان‌گونه که قبلاً اشاره شد، میانگین‌های کمتر از ۱/۵ حذف و در مرحله بعدی لحاظ نشدند. جدول ۶، نتایج ضریب کندال را نشان می‌دهد.

جدول ۶. نتایج ضریب کندال

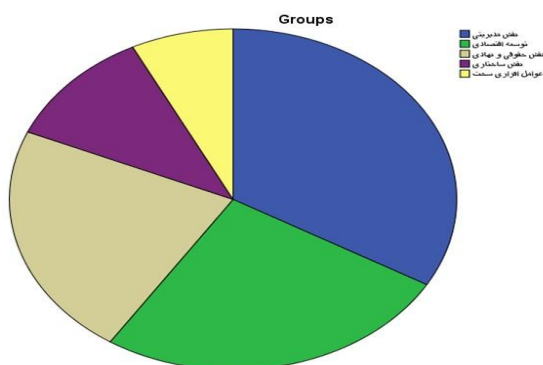
مرحله سوم ضریب کندال	مرحله دوم ضریب کندال	مرحله اول ضریب کندال
۰/۸۹۶	۰/۶۷۴	۰/۵۸۴

در مرحله اول، از بین ۱۲ عامل شناخته شده (نقش نهادی و حقوقی، ساختاری، عوامل فرهنگی، عوامل رفتاری، رسانه، عوامل سخت‌افزاری، گروه ذی‌نفعان، نقش مدیریتی، برنامه‌ریزی، منابع انسانی متخصص، توسعه اقتصادی، توسعه ملی) مقوله‌های عوامل فرهنگی و توسعه ملی از مرحله بعدی حذف شدند. در مرحله دوم، عوامل رفتاری، نقش رسانه، گروه ذی‌نفعان، برنامه‌ریزی، منابع انسانی متخصص حذف و در مرحله بعدی لحاظ نشدند و در مرحله سوم، با کسب مقدار قابل قبول ۰/۸۹۶ ضریب کندال از ادامه انجام مراحل دلفی صرف‌نظر شد. عوامل باقی مانده از مرحله سوم آزمون ضریب کندال، از طریق آزمون ناپارامتریک فریدمن رتبه‌بندی شدند. برای این منظور ابتدا فرضیه زیر مطرح شد: H_0 ، میانگین نقش‌های فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی با تأکید بر منابع انسانی متخصص میان گروه‌ها یکسان است.

جدول ۷. آزمون فریدمن و رتبه‌بندی عوامل

عوامل	میانگین رتبه
نقش‌های نهادی و حقوقی	۳
نقش ساختاری	۲/۷۰
عوامل سخت‌افزاری	۲/۱۰
نقش مدیریتی	۳/۸۰
توسعه اقتصادی	۳/۴۰
تعداد	۱۰
مقدار مربع کای	۲۸/۷۸۹
درجه آزادی	۵
سطح معناداری	۰/۰۰۰

جدول ۷، نتیجه رتبه‌بندی آزمون فریدمن را نشان می‌دهد در این جدول مقدار آماره مربع کای را با ۳ درجه آزادی و همچنین سطح معناداری آزمون را با مقدار صفر می‌توان مشاهده کرد که نشان از رد شدن فرض H_0 است.

شکل ۲. نمودار رتبه‌های شناسایی شده

شکل ۲، رتبه‌بندی عوامل شناسایی شده را نشان می‌دهد.

بر این اساس بین نقش‌های شناخته شده فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی با تأکید بر نیروی انسانی متخصص تفاوت معناداری وجود دارد و بر اساس رتبه‌بندی آزمون فریدمن نقش مدیریتی رتبه نخست و نقش‌های توسعه اقتصادی، نقش ساختاری، نقش نهادی و حقوقی و نقش عوامل سخت افزاری به ترتیب رتبه‌های دوم، سوم، چهارم و پنجم را به دست آوردند.

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهاد

یکی از اهداف مشخص در سیاست‌های اقتصادی کشورها، افزایش درآمد بدون وابستگی به فروش منابع خام و به تبع آن توسعه اقتصادی کشورها است. گرایش رو به رشد مردم به ورزش و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی باعث شده است تا صنعت ورزش روند درآمدزایی بی‌سابقه‌ای را تجربه کرده و سهم بسزایی در اقتصاد کشورها ایفا نماید. بررسی اثر مستقیم و غیرمستقیم سرمایه‌گذاری در ورزش و تأثیر آن بر روی رشد و توسعه اقتصادی، یک مسئله بسیار مهم برای اقتصاد کشورها است. هر چند صنعت ورزش در دهه ۱۹۹۰ میلادی از قدرت خاصی بیش از آنچه تصور می‌شد برخوردار بود ولی هنوز یک صنعت جوان است و تمامی مشکلات یک صنعت جوان را دارا است. کمیت و کیفیت بخش‌های صنعت ورزش در هر کشوری با توجه به اندازه و دامنه این صنعت متفاوت است؛ از این رو تاکنون الگوی واحد و یکسانی برای آن ارائه نشده است [۱۱]. وجود نگرش مثبت در جوامع پیشرفته نسبت به ورزش، سبب سرمایه‌گذاری در امر ورزش به منظور ارتقاء سطح سلامت و تندرستی و تأثیر بر افزایش سطح بهره‌وری در تولید گشته و همین امر سبب شده است که رفته رفته بیشتر کشورهایی که قبلاً توجه چندانی به آن نشان نمی‌دادند سهمی رو به افزایش برای سرمایه‌گذاری در امور ورزشی قائل شوند. ورزش یک سرمایه‌گذاری دراز مدت است که اثر آن در رشد و توسعه معلوم و محرز است. چنانکه قبلاً هم بیان شد، سرمایه‌گذاری در ورزش از جمله سرمایه‌گذاری‌هایی است که دارای دوران باروری هم کوتاه‌مدت و هم درازمدت است که با پرداختن به آن می‌توان نتایج اجتماعی و فرهنگی و نتایج اقتصادی شایان توجهی را به دست آورد و در تأمین نیازهای جامعه و رفاه ملی کوشید [۱۷].

در این پژوهش از طریق مصاحبه‌های عمیق با متخصصان و خبرگان، کدهای انتخابی در پنج مقوله‌ی (عوامل علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردهای مؤثر و پیامدها) از نقش‌های مختلف فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه‌ی اقتصادی جامعه شناخته شد و پارادایم کیفی- راهبردی تحقیق نیز با این کدگذاری‌ها طراحی شد. سپس بر اساس رویکرد آینده‌پژوهی با فن دلفی مهم‌ترین عوامل غربال شدند و در بخش کمی تحقیق با آزمون فریدمن رتبه‌بندی شدند.

عوامل علی شناسایی شده شامل نقش (نهادی و حقوقی- نقش ساختاری) بود. در این زمینه می‌توان به همسو بودن تحقیق با تحقیقات کیشانی و دیگران (۱۳۹۸) و محمدی عسکری‌آبادی و همکاران (۱۴۰۱)، پور کیانی و همکاران (۱۳۹۷) و لعلی (۱۳۹۰) اشاره کرد. توسعه‌ی

نهادی و حقوقی و ساختاری در ورزش سبب سوق دادن کلیه فعالیت‌های ورزشی به سمت دایره حاکمیت قانون می‌شود. برای به دست آوردن این هدف باید با بهبود کیفیت در کلیه فعالیت‌های ورزشی اعم از تولید کالاهای ورزشی و برگزاری رویدادهای ورزشی، شرایط استقبال از تولیدات و رویدادهای ورزشی فراهم آید که در نتیجه سبب توسعه‌ی ورزش حرفه‌ای و صنعتی شدن ورزش می‌شود. خروجی ورزش حرفه‌ای و صنعتی شدن ورزش، شکل‌گیری قانون و مقررات در بخش‌های مختلف مانند حق پخش تلویزیونی، کپی رایت، قوانین نقل و انتقالات بازیکنان، نظام باشگاه‌داری و مواردی از این نوع است. نهادگرایی و ساختارگرایی در ورزش با فدراسیون ورزش‌های همگانی که توسعه‌ی ورزش برای همگان در جامعه را به عهده دارد، سبب توسعه‌ی همه‌جانبه ورزش و در نتیجه توسعه اقتصادی در جامعه به واسطه دستاوردهای سلامت جسمانی و روانی می‌شود.

عوامل زمینه‌ای شناسایی شده شامل عوامل فرهنگی و رفتاری بود. در زمینه عوامل فرهنگی می‌توان به همسو بودن تحقیق با تحقیق حسینی خضراآبادی و واثقی بهمنی (۱۳۹۶) اشاره کرد. لذا بیان شد عوامل فرهنگی از چهار طریق اقتصاد را تحت تأثیر قرار می‌دهد: از طرق تأثیر آن بر سازمان‌ها و تولید، عقاید مرسوم پیرامون مصرف و کار، توانایی خلق و مدیریت نهادها و ایجاد شبکه‌های اجتماعی. عوامل فرهنگی به طور ضمنی در عناصری که فرهنگ را شامل می‌شود نهفته است؛ شکل اصلی تمام فعالیت‌های نظام یک کشور از ماهیت فرهنگی آن، هویت و رنگ می‌گیرد. اکنون دیگر این اجماع اکثریتی وجود دارد که مبنای هر توسعه، توسعه فرهنگی است. در زمینه عوامل رفتاری می‌توان به همسو بودن تحقیق با تحقیق خداپرست و دیگران (۱۴۰۰) اشاره کرد. در این تحقیق بیان شده است که ورزش به منزله پدیده‌ای مؤثر در همه جوامع جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده است، تا آنجا که در حوزه جامعه شناسی از آن به بارزترین نمودهای زندگی اجتماعی و فرهنگی یاد شده و آن را در عقلانی شدن زندگی اجتماعی و توسعه جوامع مدرن مؤثر می‌دانند. در جهت توسعه رفتاری از مربیان متخصص، مجرب و اخلاق محور و همچنین بهره‌گیری از مربیان متخصص و تحصیل کرده و برگزاری کلاس‌های آموزشی اخلاقی و رفتاری استفاده شود.

در مقوله عوامل مداخله‌گر، عامل توسعه رسانه و عوامل سخت افزاری شناخته شد. عامل رسانه‌ها با تحقیق لویز^۱ (۲۰۲۰)، سجادی جاغرق و دیگران (۱۳۹۵)، تاجریان (۱۳۹۵) همسو است. لویز (۲۰۲۰) در ظهور رسانه‌های اجتماعی در ورزش: یک تحلیل کتاب سنجی بیان کرده است که رسانه‌های اجتماعی با تغییر شیوه تعامل ورزشکاران، مربیان، باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها، صنعت ورزش را متحول کرده‌اند. سجادی جاغرق و دیگران (۱۳۹۵) به این نتیجه رسیده‌اند که از توان بالقوه رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی نباید غافل شد زیرا که توسعه رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی عواقب زیادی از جمله افزایش درآمد و کاهش هزینه‌ها را دارد که این عوامل از فاکتورهای مهم توسعه اقتصادی در جامعه است. تاجریان (۱۳۹۵) هم در نقش رسانه در توسعه اقتصادی بیان کرده است که نقش رسانه‌ها در توسعه اقتصادی بسیار مهم و سازنده است. در زمینه عامل سخت افزاری می‌توان به همسو بودن تحقیق با تحقیق رغبتی و دیگران (۱۳۹۸) اشاره کرد. وی در زمینه توسعه ورزش همگانی به نتایجی رسیده که یکی از این نتایج عامل سخت افزاری است. از عوامل سخت‌افزاری می‌توان به فراهم کردن شرایطی برای واگذاری اماکن دولتی به بخش خصوصی، نیازهای مبرم به زیرساخت‌های مناسب برای حرفه‌ای شدن و استاندارد سازی اماکن از نظر فنی و ایمنی اشاره کرد.

در مقوله راهبردهای مؤثر نقش عوامل مدیریتی، منابع انسانی و برنامه‌ریزی شناسایی شد. ورزش یکی از ابزارهای تأثیرگذار بر هدایت نیروهای اجتماعی برای تحقق توسعه پایدار به ویژه در جوامع با رشد جمعیت زیاد است که نه تنها کمترین هزینه را در مقابل سایر هزینه‌های مدیریتی نظام به خود اختصاص می‌دهد، بلکه توان ایجاد ارزش افزوده‌ی بیشتری نسبت به سایر عوامل را دارد [۱۰]. در این زمینه می‌توان به همسو بودن تحقیق با تحقیق رستم زاده و دیگران (۱۳۹۴) اشاره کرد.

یکی از محورهای توسعه در سازمان‌های موفق، منابع انسانی است. این سازمان‌ها بخش مهمی از اهداف خود را به رشد و توسعه نیروی انسانی اختصاص می‌دهند. اهمیت منابع انسانی از مهم‌ترین سرمایه‌ی سازمان باید به باور مدیران عالی تبدیل شود و نیروی انسانی از جمله مهم‌ترین متغیر در نظر گرفته شود. وجود نیروی انسانی اثربخش یکی از ضرورت‌های پیشرفت و توسعه هر کشوری است. با توجه به اهداف نظام جمهوری اسلامی بر اساس سند چشم‌انداز بیست ساله و سیاست‌های اصل ۴۴، تغییر ساختار نیروی انسانی ضروری است. تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله، زمانی دست یافتنی خواهد بود که منابع انسانی تربیت شده داشته باشیم. بدون شک عامل توسعه سازمان‌های مبتکر، در اختیار داشتن منابع انسانی خلاق است که می‌تواند در سایه مدیریتی هوشمند، سازمان فراگیرنده، ساختارهای انعطاف‌پذیر امکان پاسخگویی به نیازهای داخلی ورود به صحنه جهانی را فراهم آورد [۱۰]. برنامه‌ریزی برای پیشرفت تمام متغیرهای اقتصادی، اجتماعی و

^۱- Lopez

فرهنگی لازم و ضروری است. برنامه‌ریزی در اقتصاد مساوی است با مجموعه‌ای از عملیات اقتصادی برای دستیابی به اهداف مشخص اقتصادی جامعه. برنامه‌ریزی در اقتصاد، افزایش منفعت اقتصادی از طریق مقرون به صرفه ساختن عملیات است. در این زمینه می‌توان به همسو بودن تحقیق با تحقیق اسکو و شجاعی (۱۳۹۴) اشاره کرد. در این تحقیق بیان شده است که نبود برنامه‌ریزی در ورزش و اقتصاد، سبب افت و خیزهای کلان برنامه‌های اقتصادی یک سرزمین می‌شود. برنامه‌ریزی به‌ویژه برنامه‌ریزی راهبردی در بخش‌های مختلف ورزشی از اهمیت خاصی برخوردار است. دستاوردها و پیامدهای توسعه ورزش، دایره‌ی گسترده‌ای دارد و موجب رونق اقتصادی و شکوفایی اجتماعی می‌شود. بر این مبنا است که پیروزی پیوسته ملت‌ها در عرصه رقابت ورزش فراملی، در خور توجه ویژه‌ای است و دولت‌ها برای تحقق آن به ملت‌ها تعهد دارند [۱۰].

در مقوله پیامدها، عامل توسعه اقتصادی و ملی شناخته شد. یکی از اهداف مشخص در سیاست‌های اقتصادی کشورها، افزایش درآمد بدون وابستگی به فروش منابع خام و به تبع آن توسعه اقتصادی آن کشورها است. گرایش رو به رشد مردم به ورزش و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی باعث شده است تا صنعت ورزش روند درآمدزایی بی سابقه‌ای را تجربه کرده و سهم بسزایی در اقتصاد کشورها ایفا کند. بررسی اثر مستقیم و غیرمستقیم سرمایه‌گذاری در ورزش و تأثیر آن بر روی رشد و توسعه اقتصادی، یک مسئله بسیار مهم برای اقتصاد کشورها است. هر چند صنعت ورزش در دهه ۱۹۹۰ میلادی از قدرت خاصی بیش از آنچه تصور می‌شد برخوردار بود ولی هنوز یک صنعت جوان است و تمامی مشکلات یک صنعت جوان را دارا است. کمیت و کیفیت بخش‌های صنعت ورزش در هر کشوری با توجه به اندازه و دامنه این صنعت متفاوت است. از این رو تاکنون الگوی واحد و یکسانی برای آن ارائه نشده است [۱۱]. توسعه اقتصادی در بدنه ورزش به دلیل اثرات و پیامدهای بسیار مثبت آن در ایجاد تحولات از دیرباز مورد توجه مدیران و سیاستگذاران و برنامه‌ریزان قرار داشته و تلاش‌های فراوانی جهت آن صورت گرفته است. درآمدزا شدن ورزش حرفه‌ای یکی از مقوله‌های این بخش است. یکی از بهترین و مؤثرترین پیامدهای موجود برای ورزش حرفه‌ای، درآمدزا شدن و خودکفا شدن این حوزه می‌تواند باشد [۱۸].

در مورد مقوله توسعه ملی می‌توان به همسو بودن نتیجه تحقیق با تحقیق جوادی پور و دیگران (۱۳۹۷) اشاره کرد. در این تحقیق رویکردهای متفاوتی نسبت به پدیده ورزش وجود دارد که برخی از آنها با نگاه قهرمانی و در برخی موارد نگاه سلامت عمومی و نشاط جامعه و در رویکرد دیگر نگاه اقتصادی مد نظر قرار می‌گیرد. ارتباط ورزش با پدیده‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی حاکی از اهمیت این پدیده و نقش آن در برنامه‌های توسعه ملی کشورهاست و در یک نگاه کلی، توسعه و پیشرفت ورزش در هر کشور با اقتدار و قدرت آن کشور ارتباط نزدیکی دارد. در بخش میانی تحقیق رویکرد آینده‌پژوهی با روش دلفی انجام شد. پنج عامل نقش مدیریتی توسعه اقتصادی، نقش ساختاری، نقش نهادی و حقوقی و نقش عوامل سخت‌افزاری شناسایی و غربال شدند. سپس در بخش کمی تحقیق با آزمون فریدمن، رتبه‌بندی این عوامل انجام شد که عامل نقش مدیریتی بالاترین رتبه را به خود اختصاص داد. در جهان پرشتاب و تحول آفرین امروز، همه شواهد حکایت از محوری بودن نقش انسان در گشایش تنگناها، ایجاد تکنولوژی پیشرفته و تولید فرآورده‌های گوناگون دارد. در این عرصه سنگ زیربنای هر سازمانی، مدیر آن است و سازمان در صورت مدیریت صحیح، می‌تواند به ارتقاء و توانمندی لازم دست یابد.

ورزش گروهی و همگانی که فدراسیون ورزش‌های همگانی مسئول رواج و گسترش آن را دارد، در کشور ما از پیشینه چندین هزار ساله برخوردار است. بازی‌ها و ورزش‌های گروهی سنتی دارای کارکرد آموزشی، اقتصادی و تربیتی بوده و امروزه نیز می‌تواند عامل مؤثری در فرآیند جامعه‌پذیری و درونی کردن هنجارهای اجتماعی، کمک به رشد اقتصادی، انسجام و همبستگی اجتماعی، کمک در دستیابی به اهداف انسانی از طریق راه‌های پذیرفته شده اجتماعی به شمار آید [۲].

جامعه‌ای که به ورزش اهمیت بدهد، انحرافات و آسیب‌های اجتماعی در آن کمتر است. انحرافات، جامعه را به سوی انحلال می‌کشاند. بدیهی است که ورزش همگانی با سلامت و نشاط مردم به طور مستقیم در ارتباط است. فدراسیون ورزش‌های همگانی جمهوری اسلامی ایران با هدف ایجاد امکانات و بستر مناسب برای ایجاد نشاط و شادابی در میان مردم و ارتقاء سطح مهارت‌های عمومی بر اساس اساسنامه فدراسیون‌ها تشکیل شده است. شعار این فدراسیون ورزش برای همه است و سعی در نزدیک کردن مردم به ورزش دارد و اعتقاد دارد که با توجه به سلیقه و علاقه مردم، هر کسی در هر کجا و هر زمانی و با هر بودجه‌ای بتواند ورزش نماید. پیامدهای اقتصادی ناشی از ورزش و فعالیت بدنی بر کسی پوشیده نیست. در این میان نقش و اهمیت فدراسیون ورزش‌های همگانی با توجه به اهداف این سازمان بیش از پیش باید مورد توجه قرار گیرد. با توجه به عامل مدیریتی، که در این تحقیق مهم‌ترین و اولین عامل نقش فدراسیون ورزش‌های همگانی در توسعه اقتصاد ورزشی شناسایی شد؛ پیشنهاد می‌شود مدیران بخش‌های مختلف این فدراسیون با برنامه‌ریزی، نظارت و تجزیه و تحلیل و ارزیابی

مداوم برنامه‌های طولانی مدت، زمینه‌های رشد و توسعه اقتصاد ورزشی را فراهم آورند، زیرا که از نظر متخصصان اقتصاد، توسعه اقتصادی با مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی طولانی مدت فراهم می‌آید. برطرف کردن چالش‌ها و حفره‌های مدیریتی و سازمانی، تقویت ارتباطات درون سازمانی و برون سازمانی، توجه به مسئولیت‌پذیری منابع انسانی متخصص و ایجاد انگیزه در آنان نیز می‌تواند زمینه لازم را برای رشد و توسعه اقتصاد ورزشی فراهم آورد. قطعا منابع انسانی مسئولیت‌پذیر، متخصص و آموزش‌دیده می‌توانند از طریق خلاقیت و استفاده بهینه از امکانات مالی موجب رشد مطلوب اقتصادی شوند. فدراسیون ورزش‌های همگانی می‌تواند با مدیریت صحیح و فراهم‌آوری امکانات و خلاقیت و برنامه‌ریزی به شکوفایی هر چه بیشتر ورزش همگانی کمک کند و با مدیریت و برنامه‌ریزی‌های راهبردی در جهت پوشش دادن سایر فعالیت‌هایی که در حوزه‌ی وظایف این فدراسیون است از جمله فعالیت‌های مفرح و شادی‌بخش شامل برنامه‌های اوقات فراغت و گردشگری ورزشی، نقش و حضور پررنگ‌تری در جامعه داشته باشد و از این طریق افراد بیشتری از جامعه را به سمت ورزش همگانی جذب نماید. همچنین پیشنهاد می‌شود این فدراسیون برای موفقیت بیشتر مدیران بخش‌های مختلف و منابع انسانی متخصص با دوره‌های آموزش ضمن خدمت وظایف و مهارت‌های مدیریتی، آنها را در اجرای هر چه بیشتر نقش‌هایشان یاری نماید. بی‌شک پیامدهای چنین راهبردها و برنامه‌ریزی‌ها، توسعه اقتصادی، ملی و در نتیجه رفاه عمومی در جامعه خواهد بود.

منابع

1. Ahmadi, H., Fekrat, A., & Amirtash, A. (2022). Presenting a paradigm model of sports economy development strategies with sociological approach and ranking of these strategies. *Strategic Sociological Studies in Sport*, 2(3), doi:10.30486/4s.2022.1961596.1048. (In Persian)
2. Arab SMR, A., & Sufi Ahmadi, M. (2014). A comparison of the relationship between public sports and community economics. *International Conference on Accounting - Economics and Financial Management*. (In Persian)
3. Amirshahi, H. (2014). Modeling marketing activities affecting brand value using data foundation theory. *Journal of Business management*, 24, 97-115. (In Persian)
4. Andam R.R., (2014). Sport For All. *University Of Zabol*. (In Persian)
5. Araujo, N., Jose, V., & Antonio, F. (2019). Health and sport Economic and social impact of active tourism. *European Journal of Investigation in Health Psychology and Education*, 10(1), 20-81, doi.org/10.3390/ejihpe10010007
6. Bahadori, A. (2017). Qualitative data research of the foundation. *A bi-Quarterly Journal of New Strategies fot Teacher Education*, 69-88. (Persian)
7. Esco, V., & Meysam, S. (2015). Sport is a recreation or a lucrative industry (study of sports economics). *National Conference on New Sports Sciences*. (In Persian)
8. Ghahramanian, A.R. (2017). Examining the dimensions of sports, what effect does the sports industry have on the economy? *Tadbir Management Scientific-Educational Monthly*, 7:29-77. (In Persian)
9. Hasanzadeh, N., & Sohrabi, Z. (2022). Explain the factors affecting the development of sports entrepreneurship; Sociological and ecological approach. *Strategic Sociological Studies in Sport*, 2(1), -. doi: 10.30486/4s.2022.1952409.1030. (In Persian)
10. Jalayee, S. A., Bakhshandeh, H., Esmaili, M., & Rasooli, M. (2018). The role of human resources in the economic growth of Irans sports industry. *Sport Management Studies*, 10(48), 67-88. doi: 10.22089/smrj.2016.841. (In Persian)
11. Kalashi, M., Hoseini, S. E., & Rajaii, M. H. (2016). The effect of government and households' sports expenditure to gross domestic product in Iran. *Sport management studies*, 8(38), 165-182. (In Persian)
12. Kosha MY, B. (2017). Analysis of the gap in Iran's sports industry from the perspective of hosting major events. *Journal of Sport Management Studies*, 10:15-36. doi: 10.22089/smrj.2017.4347.1834 (In Persian)
13. Leeds, M. A., & Von Allmen, P. (2016). *The economics of sports*. Routledge.
14. Litchfield, C., & Osborne, J. (2020). Using developments in sport in Australia to promote cultural competence in higher education courses at CSU. In: Hill, B., Harris, J., Bacchus, R. (eds) *Teaching Aboriginal Cultural Competence*. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-15-7201-2_10
15. Mohammadi, F., Kalateh Seifari, M., Razavi, M. H., & Farsijani, M. (2019). designing qualitative model for economic development of Iran's sports industry with world-class manufacturing approach. *Applied Research in Sport Management*, 8(1), 69-84. doi: 10.30473/arsm.2019.5846. (In Persian)
16. Nazari, R., Sohrabi, Z., & Moharramzadeh, M. (2021). Strategic scenarios for the Sepahan Mobarakeh Steel Cultural and Sports Club. *Journal of Strategic Management Studies*, 12(47), 301-319. doi: 20.1001.1.22286853.1460.12.47.16.4. (Persian)
17. Rostamzadeh PS, H., Asari, A., & Yarari, K. (2013). The effect of government investment in sports on economic growth in Iran. *Quarterly Journal of Economic Research*, 177-210. doi:20.1001.1.1.17356768.1393.14.4.6.1. (Persian)
18. Reghbaty, A., Hadavi, F., Najaf Aghaei, A., & Elahi, R., (2020). Strategies and outcomes of development of Iran professional sports, *Strategic Studies on Youth and Sports*, 18(44), 9-26. magiran.com/p2106048. (In Persian)
19. Scelles, N., Peng, Q., & Valenti, M. (2021). Do the peculiar economics of professional team sports apply to esports? Sequential snowballing literature reviews and implications. *Economies*, 9(1), 31. doi:10.3390/economies 90/0031
20. Wikner, J., & Bäckstrand, J. (2018). Triadic perspective on customization and supplier interaction in customer-driven manufacturing. *Production & Manufacturing Research*, 6(1), 3-25. doi:10.1080/21693277.2017.1415825